

«...КЫШТАГ БОЛГАН САРЫГ-ХӨЛҮМ»

Дээр көрүнүктүү-ас. Кызматташтык «АН-2» кара-кара мөөрүктөрдү, туушак кара экимерини кыркы-беле хиралдык орд, сойгу талаада Токунун, а муруу талаада Танди сынынын тас баштыг тайгалары соо-ауста чооту чыдап каап турду. Самолет чыдап эгеледи. Долгандыр эдирэ бистери дегсингара бүзүлөтөг Тере-Хал, «Тере-Хал» сохотуу тө-ву Кунгуртуг суур көстүп келди. Бинар-ла саргалыган чо-руй барган кара эким баары-га «АН-2» хонуту.

Сорунтм айы-биле Шынаа калды. Советтин бажмичига келди. Көзө Соеветтин күс-ком ардагы Боралык Иван-ович Эрескен, күсүком кел-гүчүнери-биле амыр-менди солтуу, уду-дедир айтыржи ол-гуруу-а, чугаа чооту ала-херекке шийлиг берген.

Сохот директорунун «А3-69-дун» диле алгаш, дарга-биле кады Сарыг-Хал ферма-зынче халтыыс. Кунгуртуг — Сарыг-Хал аразы ырак эвес, он хире километр. Чаламалыг аргы дургаар орунтуң шал-таралынып, багыин чүү дээр. Машына-а, калды-а, чы-дап дээр дин кыргыга чүгүп келген, ан-на амырлар-ыс. Ферма ырак эвекте көстүп келди. Алаа келген, көстүп бола мал бригадалынын бри-гадери П. С. Хертеке ужура-

жы берди. Ой бисти эдиртип алгаш, ферманы кезип, амыл-биле таныштырды. Ферманын ичкелеринин таарымчалыг ажалды, чурттаарында бүт-ле чүдүлгү тургустунган. Саанчы-ларга, калдыларга көрдү-гөн он ажит чурттап турар эс-бүлелер база бар. Чунар-ба-жыч доктаамал ажалдып ту-рар. Хостуг шагында ферма-нын ичкелери кызыл-булуңга чыгып келирлер.

Фермада депутаттар бөлү-үнү Совет депутаты мурнак-чы саанчы Б. Б. Тере удуру-п турар. Коллективтин ажалы-га оларын дузасы уагу. Ылаң-чы, куш-ажалдын са-гытла-чуруму бажмичаары-биле, куш-ажалдын бугу-дү-лүн бекдери-биле, план кы-сөлдө-биле холбошкан айты-рыгдар шийирлээрине олар наеккейлиг кыргип турарлар. Оон агайда олар эш-өөрү-гө эки ажалдык улегерин көргү-дүп турар болгаш мурнакчы-лар.

Улуг калыга Саяна Ши-нитке ужуражы берди. Оон маада куш-ажалык ламдары 1954 чылаан бээр саан-чылар. Саанчылар эгелед-не чери бо. Ол — район Соевет-тин депутаты. Чалгыс нер-чурттууларынч бүзүрети он ажал-ыныс ынымыл чооруу. Оон хайгаралында он сес нектинч бизаалары менди до-

Бир көдөэ Советте

Челишпезинден оларын эвези-теп, уагу сугтар-дыр мен. Оон башка, баскыдажы каап-тар чыгып — деп, ол арай хо-мудай араак чугаалды.

Өг-бүлө өгдө чурттап турар болду. Хүндүс оон чы-рыс бажмичаан дуаак чок, арыт-сылг, чагай шийетин-ге өгө чагип чурттаары ма-га-л болбайт. Агай. Өгүнү хе-рээжен ээп Марга Ак — фер-манын мурунчы саанчысы.

В. И. Хондай — Тыва АССР-ин Дээди Соеветинин депутаты. Оон ажалы чүгө депутатты-биле кызыгаралыс. Сарыг-Хал ычмар коок-кавыда ма-чалыгарынч партия эге органи-зациянын секретары хүдээ-

путатарынч, уагу улуг дээр-ин көрдүрүс. А нити «Тере-Хал» сохотуу бугурулгезине көдө Советтин 25 депутат-а ажалдып турар. Советтин ажи-лында олар идеккейлигер.

Оч чоуну тургай, Шынаа көдө Соеветинин деискээрин-де чоуну садыг хандырыла-а, чурттагы черлерин чагай-ажалдыкында четпес-терин эскерди. Чижээ, ма-гы-ныска улуг-биче улуска кышкы хел айым, чугула хе-регелден чамалык түмөк ба-раанары барык чок, «райло-байлаар чери-биле чече чугаа-лажыр боор, агайы сөзү эл-е-вес улуг-тур бо» дэи чугааны Советке дындадыс.

Суур Хем-Кидым, Комсо-мольская, Кара Марк, Най-бай, Тайбиг деп кудумчулар-дыг, «Тере-Хал» колхозтун үн-деискеекчиринч бирөөнү че-дин ажит харыг пенсикер М. Б. Очур суур дугайында он чыл шолалыч, чурттага ба-жымчарыныс, интернатче бол-гаш эске-даа туугуларже ай-тышкан, колхозчуларынч ону турар дэи чамдар ажалдып тургайынч солун кылдып чугаа-лап турду. Ол туугуларынч олар чурттар тууга, Селте-теин өй-шаванда кызыбай тур-гайынч илдиш ийлаан, чамалык бажмичарынч ааа ирип эл-е-лэи, «Тере-Хал» сохот апар-ган сөмүлдө бези, чаа туугу-лар шоолу-ла нешешпэн.

Суур кыдында 25 орунуг эм-негени харыс бо чылын ажи-лаа кыргип.

М. ОНДАР-ООЛ.
Кызыл район.

Бүдүрүлгө-садыг-хереглекчи

ИДИК БАКТА-ЭЖИКЫРАК

1984 чылдын декабрь 14-те «Шыг» солуна үгөн Ш. Ду-вендеевич «Кеттимес, кылаш-таттымас идиактер» деп эгелг чүдүлгө хамараштыр редак-цияга элэи хей чагаалар кел-ген. Авторлар чоуну херегел-баранарынч шынарынч эки-жидери чугула дээринч онза-лап бижип турар. Бай-Тайга-дан С. Чүдүм-оол, Улуг-Хем-ден Х. Дөнен, Танамаан — С. Сугар олар садыгларга кир-ген. Идиактеринч хемчээл, хе-рери хереглекчиринч негел-дизингө дуушай турарынч шү-түмүлгө бижээрин. Арыскан сугура болбайт. Чал. Дөнен «Кө-дээ» чурттап турар кижикте кышкы уде кидис идиак кончут херек. Чыкылма сохота бугу-дун хун дугурунда аштыгаа хей калдыр чоруруу берге. Кидип эске-не динин — кидис идиак. Шаванда он элэилен ур-даа, шынары эки-даа турду. Ан садып алган идиактер саа-ны дег чуга, дуктерге болгаш дораан сайлап үер. Бир өлө-гө-лө, тарлап, бутка сынмас-тай бээр. Идиактин салын ко-вуадыр дэи ийкек шына-рыне сагып салбайн турары хомданды. Идиак кылдыр дү-тү бистер, малчынар, берип турар болбайт. Бүдүрүлгө оон оо продукцияга чүгө эки хел кылып шыдабайн тура-рыг» деп бижип.

Малчы кижинин негелдизин-чүтүп бери дораа демелдиз-эри артык эвес. Ойбак, чуга ки-диз идиак чыл четпейн элэй бээр билдирип. Ырак кыш-тагларда чурттап турар мал-чынарынч өөрөнчиге уруула-гы таарымчалыг идиак сөм-дү уде тымылбастанын көдөэ бижикчилер шүтүмүлгө турар. Бир чыгыга киж белем до-мис. Тывага кижинч дөртен ажит трауза соор болгай. Ычангаш бо чугула херегел-баранынч эки шынарлыг, чег-чир салып кылдыр бугурури күрөңгип болуп турар.

Бижикчи С. Чүдүм-оолдун чагазында мындай огурулар ба-ра: «Тынынч идиак садымга баргаш, бодума тааржыр идиак шилп каадым. Бар ба-

раан мээи сеткинимге кирбес болду. Чуга, дежик, бажы чо-дак азы долгай идиактер бутка көнүсө эштедери-даа. Ындыг бракты канчал садыгларже үн-дүрүп турарыг? Чон албаан бараанынч дээр кымга эгел-диз? Идиакти арта чадарла садып алгаш, кетпейн-даа анаа бараанын көрүп оларар бе? Ол хире хей продукцияны бугу-ренине кайы хире чарыгаал-дар үгөнгө? Кеттимес идиак-ти ап алган садып алыкче бе-зин каражаап, хей черге ака-шөп турар-дыр».

Садып алыкчыларынч ому-лап турары чеге чеп. Олар-дын чагаалары чыл төмүндө келген. Ол кидис идиактеринч садыгларже берген Кызылдын алгы заводунч, октябрь, но-ябрь айларда бугурунч продук-циясы долузу-биле брактаттын-ган. А декабрь айда оо про-дукция канчал садыгларже кир-берген?

Бо айтырны оо бүдүрү-гөдөн бараанын хүдэп ап ту-рар «Ростекстильторг» баян-зынч начальниги В. И. Дерги-нага, республикаларынч хер-еглекчилер инициативинч эл-дизинч баштаар черининч эл-дизинч садыг талазы-биле орадакчыс П. Н. Хундиреке-сизинч 1984 чылда респу-бликаларынч хереглекчилер иници-ативинч бижип, садып алыкчылар, бараанын шына-рынч урда, каяа бугурунч, оон идиактын көрүп алаар.

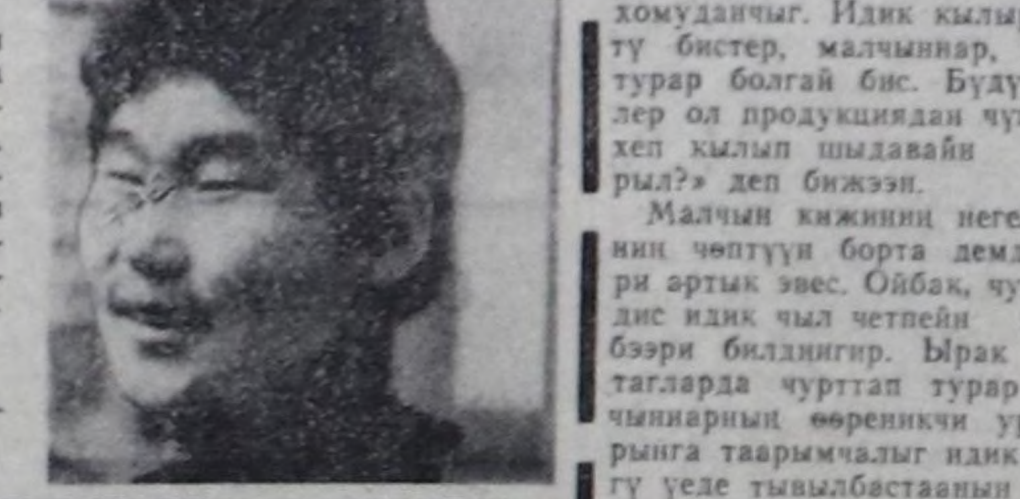
Хергелден бараанынч шына-рыга хамарашып чагаалар са-ны бо айтыртынч чугула-зынч хергелчип турар. Бүдү-рүлгө, баазада, райполарда шынар лабораторияларынч ажалынч суураанынч, бугу-дүрүчү, хүдэп алыкчы, са-дыглекчи, хергелчел оларынч аразында харылзаа чогулаан мындай хомудалар үнүп ту-рар. Кайы-даа организацияга күш-ажалды организастары-ажиактерин, шынарынч эки-жидеринч чарышты угуларгайы, хамарашып ажил-айгы уду-тучуларынч харысгалгынч бекдери чугула.

А. ХОВАЛЫГ.



Кызыл районун «Көк-Тей» сохотуу сүт-баран ферма-нын саанчылары, калдычылары 1954 чылда алган планынч даагалаарынч шалымчы күс-төс-кен. Чылда 2 муң тонна 180 кг сүтү дужаарын ажит күү-седип алган.

Ол фермада сүт сааладым эртен чылдын бо эуинагай де-лелден бек. Ычан фер-ма 1 тонна 850 кг сүтү саап



алган. Ол ферма он бирги беш чылдын долузу чылдыла 2 муң тонна 350 кг сүтү кү-рүне дужаар сурула салган.

ЧУРУКТАРДА: Көк-Тей сүт-баран ферманынч мурнакчы саанчыс М. Монгуш; ферма-нын ажалынч, комсомол ор-ганизациянын секретары Се-рен Орал.

О. ОХЕМЧИКТИН фотола-ры.

ХАЙГААРАЛДЫ ЭКИЖИТСЕ

Өскөн-төзөн черим Сут-Хал-дем ажил-амырларынч алы-биле көкүп чурткандын бээр элэи каи чылдар эр-кен. Ычнала-даа шылдым эе-шкенде өлүп келген чери Сут-Халге бо-ла чөдө бээр мен. Анык чорупу шаада Биче-Базик, Эл-Дала ол ычмар ош-чир-даа чоруп турган мен. Оон бээр 20 чыл эркен. Шаан-да мен чоруп турганда Усту-Ушкынч Чүдө-Бикс, Ху-на-Чам деп черлеринч Хал-Халук эи хей диниче, кара ерда шыкан чер турду.

Эркен чылдын күзүндө бо черлеринч база катат эркен чо-рум. Көн-Сыйык тайгасынч бээр-даа чорудайым. Биче-Базиктинч ол чарымда улуг кара эки хемчик бажыне үн-дүр өрткенинч калган болду. Ону көргөс, сеткилди дыка-ла хомудам. Арга-нышты калылар, оон байлаан чөл ажалдары — киж бугурунч ажуулау хулалыс дээринч халкаты киж бугуру эки би-лэр ажурдус.

Ычнала-даа чамалык амы-сак-чиксек иш-чаңыс киж-

Лекция пропагандазы НЕГЕЛДЕГЕ ДУУШТУР

Партиянын иштик болгаш даштык политиказынч иш-биле дегип, оон хүдээ алга-ныч идеолотту, политик-ажи-зынчидег ажалды болгаш лекция пропагандазынч эки-жидер талазы-биле доктааларын амырларга боттандыр дэи районунч «Билг» ини-телде организациязы ажалдып турар. Инициатива бектап тур-ар он бир эге организацияда чөс бекен дөрт лектор бар. Эртен чылын, ийи улаа эр-ткен аттестацияга тозай дөрт лектор бажыг билдиринч көрүскөн. Аттестация — лек-торларга шылгаада. Оон түн-нелден лекторларынч ажалы-ныч шынары экижир, хары-салгылы бекдир.

Лекция пропагандазы — чо-нуу улаа-болал амырларынч элэи халык киргеш, совет ха-матчыларынч инициатива бажыг тургушту элээрине, иди-политика болгаш аажы-чан шынарын коммунист Эуга хевирээрине дэишг чексе болу берген. Бугурунч ажалынч бекдирген ажил-ды шынары экижирине болгаш күш-ажалды сагыла-чурумун бажылаарында улуг ролюдуг.

Районуна «Билг» инициатива организациязынч эркен чылдын чээрби бир организация, ажил-агылар-биле керээлиг ажил-дап келген үзүндө чеди түс сесен үш лекцияны чээрби бир муң ажит дыннакчыг ном-

чаан. Керээ күсүттенинч. Ном-чуттунган лекцияларынч ут-ка-шынарынч алгаш көргөс, эр-ге-хоойлу, медицина, педагогика, психология, партия төгү-зүну, көдөэ ажал-агый тем-ларынга хей номчуттунган, а садыг, амырлар чамалыг, күш-култура болгаш спорт, эртем-техниктиг дөшпиге, илагыч аттестим темазыга лекциялар эвезип боор турар. Оон чылдагыны чүдө? Эге организациялар лекция, ном-чугазынч тем алы-биле план-навазында, секцияларынч таар-штыр тургустунаа.

Лекция пропагандазынч эр-гелденде, районунч төп эм-негелденде, Самагалдай орту-мак школада болгаш район-пун иштиг херектер киди-зынде эге организациялар (ааргагыр К. Дордум, Ч. Вор-бай-оол, Д. Сарыгула, В. Шы-ялы) шору чорупуп келген.

«Чолураа», «Кызыгаар», «О. Шыла» сохотарада болгаш Шуурукта эге организация-лар негелдиз чөдир ажилла-ады турар. Ажил-агылар-нынч чамалык күш-ажалыг кол-лөктөрине бугурулгө план-ын күсүтпөсө, ажал-агыйжы эвес, социалист хойгылыг болгаш хей-иништинч кору-мунчуга хамарашып кыжыр, күш-ажалды соци-алист сагыла-чуруму урп, арга-дарыже хамдыгар, оон уламында протул кылыр бол-

гаш төгөчкелгич чоруткар ону хергелчип турар. Бо ажил-агыларга, райпо, сельхозки-мия, септеле-тудуг үчастогу дэи чикжетип коллективтерге лекция пропагандазынч шы-нарынч экижидеринч талазы-биле хемчегеринч «Билг» инициативинч район органи-зациязынч ага эгелдиз.

Утка-шынары ажалыч чоңга дэишгип, хей салыг лекция пропагандазынч улаа дегип, «РФФСР-инч» болгаш Тыва АССР-инч «Билг» инициативинч баштаар черлеринч хүн-дүл бижиктери-биле, ажа шиналы-биле үзүлсүн. Чээр-би ажит лекторларга ертенки паралаа агадылазынч шал-наа кылдыр агадыл берген.

Районда чеди школада тө-релер университет ажилдып турар. Оларынч ажалынч лекторлар доктаамал кыргип, лекцияларынч номчуп турар. Ычнала-аже лекция пропаган-дазынч мессалыг хевир — кинолекторийлер четпес ажил-латылыг келген.

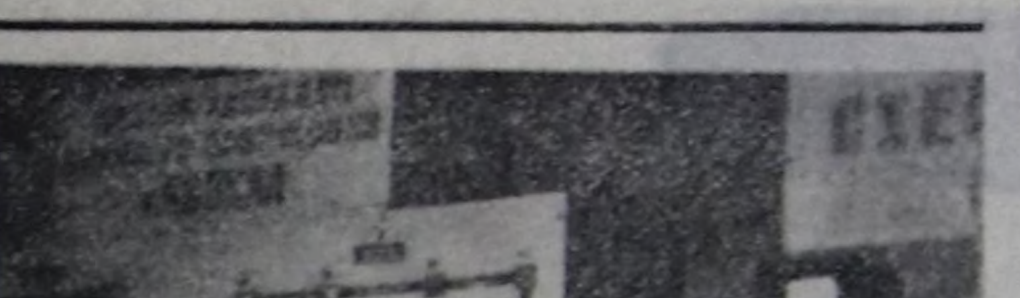
Лекция пропагандазынч үе-ни негелдизинг дүштүр тур-гуларда оон ийи яны хевир-леринч ажилгаар чугула. Ки-нолекторийлеринч улусчу уни-верситеттеринч, паралаан, тус-перия радио дамчылазынч ажилгаар лекторлардан не-геттинч турар.

М. ТИЧИН.
Тес-Хем район.

Чонунч хергелел бараанынч шынарынч экижидер тала-зы-биле партия, чазактынч доктаалдарынч күсүдери бугу-рулгелеринч хүдээлэи болуп ужурулг. Продукцияныч ас-сортментинч чазартып, бракт болурубазы чугула согула-ларынч бирээн болуп турар.

Кидис идиак бугуру турар алгы заводу сөмүг чылдарда бугуруле-панынч доктаа-мал күсүтпейт келген. 1984 чылда кидис идиактынч ас-сортментинч планнч орадооч-чөтпөс. Бикин урууларга 49 муң эжеш идиак кылды тургаш, чыл дугурунда 11,9 муңу бугурулг. Херээжен улуска 6,3 муң идиак чеге бербээ. Эр улус малч бугуру планынч чартынч дөнтүп күсүткен. Нинти-биле план көргөдөи чүтлө 48,7 хуу болган.

Стандарттарынч болгаш хем-чаз техникалар кыргайгаар лабораториянынч ажилдакчы-лар октябрь айда хыналданы чоруткан. Бугурунч 378 эжеш идиак долузу-биле брактаттынган. Күтүр кистотазы-



лер тайга-таңдыга чорааш, одаан бези ажурбей, алчан калыкш чоруп турарындаан өрт халаан өскөсүп үгөш, тай-га-таңдынч өрттөдүп турар чүгөшкө. Шах мындыг эо-харымсалга чок кижилеринч ха-йм-беле чоңуң баялаа — арга-мышка улуг когаралды чөдир-ип турар. Өрттөн эки-не айым-дым үе — күзүп сизен куурап, сизен үе-лүп турар үе. Күстүп бо жамалы үзүндө чөдүргөн чөдүр, төгөчкелгич иш-чаңыс кижилер өрттүк өскүдүкүл-гү бооп турары хомданды.

Шаанда бо черлерге өр-өр болуп алган чорудар сым-майык, буур-булан аи киж караанда көзүбастың. Оон чылдагынынч база-ла төгөчкел-чидерде. «Хемчик» аңчырыг-ыс ажил-агыйжы төгөчкел-чидер бо-ла шылдым демисели чорубар үе келген. Арга-ныш-тынч өрттөн калжалынынч ыны-мыл хайлаарлаа ал, боттис хемчегеринч алмыр эржөкөс чүгүл.

Ш. ООРЖАК.



Дылаагар чинге орук-биле «Беларусь» сарат хире сөгел чугурунч улуг шынакты сөө-рүп алган калгып орган. Оон бажырыкчы Виктор Чыма-дай ол чылын Балгазынчынч профтехучилищенинч Ак-Ту-руга ажиткан салбырынч до-көш, дөшөп билгининч тракто-рист-машининч мергежилди чедип алган. Кам ай ажил-дааш, бригадаринге, эш-өөрү-ге-даа мактады берген.

Орук белем эвес, чугулап бе-ды баргы деп калдыр черлер тааржыр. Ычлар чоруп орда, моторунч аажы эскерина, боолан чүвө деп, «слар-дар» дэи соонаа, трактор немдик чеге ажуп калган. Виктор эжени ажиткан, дашкаар үнө халып келген. Оон хүр-са-рыг шырай-арнынч кышкы ду-вүлүг хатчыг тымыжы ажи-надым-ла эгелдиз. «Аа-да а-а-а», шик бо көк демпиринч чүзү канчал баргы оң? Дүм-бей дүне мааза хоор апарза, номч деп боталом сагышынч кире дүшкөн. Калотуу кый-ды ажиткан алган. Моторунч дээрге, тускый салгылаан ба-за чок. Карманында серенги уштуп шагарга, оозун хат-жыг урунуп берган. «Дүм-чүккэ тулгаанда, бызаа сугу-дэи шыкан, ол токун ужу-лаш, оозун салгып турар турар чеге кокайтты салган, ан-на оуан шал, чырымды көргү-дүс. Карбораторда кем бар чааваас дэи, ону-даа хина-рында. От дамчылап турар бе дэи сөөкчаларында көр-үлдэн. Кыштын чыкылмаа соогула техниканыч чажы-

амн дораан тып алмыр индыг амыр эвес.

«Кара демир-биле халбак-таным деп чүу алам чүөл бо, түрү, ам чөр болуң. Бо ситенинч чедирип беримзе-ле, оон соонда болуң. Чүпү-даа кылгай мен. Моон-биле мынчап чоруру болза, амы-тымында-даа чарып болур-дур. Чүү хичкек боор, хол-будум шим-четтинмес кылдыр көжүп бер чидир» деп, ол элэи чеге кылганган-да. Ону кым дин-наар.

Оол-даа ол-бо маанай, хеде-лип шал болган. Черинч че-рипке, кыштын соогула аява-кым дуза көртүзүр боор. Бор-га өөрөдөн латан бажыг бо-ля, ажалдап тургаш хоонуу меканизаторлардан шилгээлиг алган арга-дуржугаа дуза-лар ужурулг. Ак шал апар-ган киж кибинажы киргеш, стартеринч улай-улай баскы-лаарга, эм-на харын мотор кыжым урп, хөмөйбөй бер-ген. Анык оолду түрүнжө эрүрүшүнч отуташтары хып келген. Амыран эр-даа Кы-зыл-Кожугаа кыштагыга орунч утканган.

Анык чораш чөс берген малчын трактористе өөрүп чөткөдөи илердинч, хүдү-лөп, азы-чөмөи салып, аял-шайн-даа куткын... «Анык-тар хой ажилгыч» деп кий-гырыгың хей-адыңга алыс-ка, Булу-Терек ортумунч ажалыңынч огуу кызын дооскан, хоонуу малчы Шой-дал Намбыркан дузалакчы кадары болуп ажилдап тур-гаш даа сагышынч кире дүшкөн. Хойкуну ажилы чы-мыштыг, эи берге ажилларынч

бирээж дээринч ычан ол көр-ген. Хойку киж механиза-ция-биле хончуп таныш, тра-кторист, колхозч мергелдиз турар ужурулг деп кыш-гырынч уаурууга бодуругаш, Чымадайынч механиказынч учулышынч доошуп алгаш ол.

Булу-Терек суурда ачазы-нын бажынында ол сымдыгы эртен чедип келген. Сохот дирекциянынч ырак чеге чоруткан баштайгы даалазын тракторист Виктор Чымадай 1977 чылда мнчээр эрестиг күсүткен. Бикин кум кынып алган, ам база иракта ма-чалыгарже ситен чедиринч хан-дыр. Даанын ажилыга сел-келденден бердинген, чоунуга бараан бугурулдан эргим, хүн-дүлүг чүвө чок.

Оон бээр чеди чыл өрткен. Ол үе дугурунда Чымадай «демир азында» чарып көрбөз. Ол чыл канында кы-зымхай ажалы, хей-ининч чорупу-биле сохотунч уауруу-чүлүмүнч, кады ажилдап ту-рар эш-өөрүнч хүдээлэи, макталы чедип эл, социали-стик чарыштын түнелдери-биле шынарынч макталы-даа кел-ген. Оон меканизатор мерге-жилди бекдирген улуг ду-заны кады төрөн амыз Ба-наан Чымадай чедиринч кел-ген. Виктор баштайгы чылдар-ында ажалынч эрбегинч өс-төрүнч хунунч чыгыс динчыл, чөмөлдө-дэа турган. Оон түнелде — ажал-агыйжы мур-накчы меканизатору болу бер-ген ол.

Тракторист Чымадайынч ажалы чөсө мыгаш — чазын чөр ападар, аялын ситен шө-

дүнгө, кызын тараа ажаалда-зынч, кудын малчынарга ситен, саян чедир өзөп, чү-нү кылбас эдир. Оон чеди чыл дугурунда кылып келген ажалдарынч тааржыр турган бергелеринч колтар чүвө бол-за, бижиттинч тоо-журулг. Совет Тынымы 40 чылдынч байкарынын Виктор күш ажилык чедикширинч-биле ут-каан.

Бо хүннерде мурнакчы тра-кторист кыштагларже мал чөс сөөртүрүнч идеккейлиг кир-сиз турар. Сохотунч ий бри-гадиз 20 ажит колхозга си-геш, саянынч чедирген. Бри-гад Делээ Дамба оларынч ажалынч доктаамал хынал ту-рар. Бо ажилда 1982 чылдан бээр партия кекитиңу Виктор Чымадай база шынарлыг эге-лэи.

Чоокта чаа кадайы Варва-ра Викторунч хура-сугаага келер кара өнүгү костоомунч ирил-биле бажып эгелеп, оон херээж «РФСР-инч» кө-дөэ ажил-агыйжынч социали-стик чарыштынч тергининч» хе-рек демдиз кадал берген:

— Чоунуу мурнуна эки ажилдаарга ол-дур. Хураала кижиринч-даа болза, аз-кежик ишкыжыл. Уруг-дарыныга бе-лектерден садып ээкээр сен, алаа.

Эртенде Чаа Шагаан-Арог хойрагы районунч чо-моол конференциязы болуп эртен. Оон ажалында «Ак-Турку» сохотунч Кызыл-Ду-салбырынч мурнакчы меха-низатор Виктор Чымабевинч Чымадай база кыргышкан.

К. САРЫГ-ООЛ.

ЧУРУКТА: Районнар төпте-рининч болгаш хойрааларынч электри болгаш чыгыш энергия-ны-биле хандырылгынч эки-жидер дэи. «Тывакомунэнерго» коллективинч хемчегеринч ар турар. Оон ажил-ишчилерин эртен чылдын планынч даа-галарынч база бекиткен соци-алист хулаагелеринч бекит-келгилеринч хайгарлап турар.

О. ОНДАРНЫН фотоу.

Бо коллектив хойрааларынч, суурааларынч куушчуларынч чымыты кинерин 85 хуу че-дир. Он бирги беш чылда Чалаананын, Ак-Довурактын, Туралын, Танди, Кызыл ра-йоннарынч төптеринг электри чөткелеринч чарты дери кы-дыр согурамын салган.

ЧУРУКТА: «Тывакомун-энерго» электри аялталарынч септээр талазы-биле мастер Константин Сарылар, кол ин-женер Виталий Мельниченко Кызыл хойраалынч электри чымылга чөткелеринч ажил-дарын хайгарлап турары.

